૧૬૦૫૧

નવીનો નખરો

અથવા

જોબનની બહાર.

શાલિવાહન— એક સવાલ,

રસીલાં પ્રેમીના હૈડાં પ્રીતમમાં રાત દિન રમતાં,
સલુણાં શ્યામનાં સ્વપ્નાં નજરથી ના થકી ખસતાં.
પ્રીતમ જો હોય પાસે તો બધુંયે વિશ્વ પાસે છે,
વસે દુર જો નજરથી એ જગત આ શૂન્ય ભાસે છે.
અધુરા એ સવાલોના જવાબો પ્રેમીઓ ખોળે,
અજબ ઉત્તર એ પ્રશ્નોના એ પ્રશ્નોમાં લખાયા છે—

સ[illegible] ભજનાવળી— રા[illegible]—ભેરવી.

પહેરી કફની થયો [illegible] હવે દુનીયા [illegible]કારી છે,
નથી પરવા અમીરીની ફકીરી [illegible] સારી છે.
[illegible] ધનવાન [illegible] શેઠ કે મહારાજા કહેવાયા
પરંતુ તુજ સખાવતની સરીખાજ [illegible]જ ગુણ ગાયા
ગયા લક્ષ્મી પતી અને હવે તારી પરવારી છે
હમો રહીશું ફકીરીમાં હવે તો [illegible]જ વાળું છે.
પરમાર્થ કાર્યને માટે આ તન મન ધનને અર્પ્યું છે,
તજો જો ધન તરફ જરા સતાર ઇમાનનો ભીખારી છે.

૧૩૦૬૧

કોલેજની કન્યા—

પ્રેમ જળ ભરવાને ઘડુલી લાવજો
ઝુમ ઝુમ ઝુમ અમે ચાલીશું રાજ
—ચાલો ચાલો—હાંહાંરે તમે જાઓ
રસિકવર કાંકરીયો નવ મારશો હો રાજ—પ્રેમ૦
ઉંઢણુ આપો હેમનું, લચકાતી હું જાઊં,
મૂકી ઘડુલી મસ્તકે, પ્રીતિ જળ હું પાઉં

જેન્ટલમેન લોફર— સ્ત્રી શકિત

અમે માંડયો છે જંગ...અમે માંડયો છે જંગ,
આજ પુરૂષોનું પાણી ઉતારવા
કર્યો કાયદાનો ભંગ...જુલ્મી કાયદાનો ભંગ,
આજ સ્વાર્થી પુરૂષને સુધારવા.
અમને અબળા લેખાય, અભણ જ્ઞાનમાં રખાય,
ઓછી બુધ્ધિની ગણાય, ચરણ કિંકરી મનાય.
અમને શિક્ષાઓ થાય, અવિશ્વાસુ વર્ણવાય,
ઓછી કિંમત અંકાય, સદા પરવશ રખાય.
આજ ઉઘડી છે આંખ...અમને આવી છે પાંખ,
કીધો નિશ્ચય છે બળવો ઉઠાવવા—અમે.
પુરૂષ ગર્વના વિચાર, પુરૂષ જાતના અધિકાર,
હવે કરશું ફેરફાર, અમે કીધો નિર્ધાર.
અમે વિફર્યા છે આજ, ઉંચી મુકી છે લાજ,
તમને પુરૂષોને ઠેકાણે લાવવા.
રે...લુચ્ચા પુરૂષો ઠેકાણે લાવવા—અમે.

જેન્ટલમેન નોકરે— બૈરાનું રાજ.

અમે બૈરાનું રાજ લાવે કરશું, બોલો તમને ફાવશે કે?
અમે ફાવે ત્યાં હરશું ને ફરશું બોલો તમને ફાવશે કે?
અમે મર્દોથી મિત્રતાયે કરશું, બોલો તમને ફાવશે કે?
અમે પગલાં સ્વતંત્રતાનાં ભરશું, બોલો તમને ફાવશે કે?

સતાર ભજનાવળી— રાગ—હોરી.

કહેતા મેરા માન ઓ, મનવા કહેતા મેરા માન.
જો તું હાથી હોતા મનવા, બાંધતા મેં મેદાન
ગરદન ઉપર બેઠકે તુજકો, અંકુશ લગાતા તાન...મનવા
જો તું ઘોડા હોતા મનવા, ઓર મેં કસતા પલાન,
ઓર બેઠકે તુજ પર જાનવા, મારતા ચાબુક તાન...મનવા
જો તું પછી હોતા મનવા, ફીરતા રાનો રાન,
ઓર જો શીકારી બનકે તુજકો, મારતા તીર નીશાન...મનવા
ના તું હાથી ના તું ઘોડા, ના તું જગમાન,
જો તું જગમાં સમાન બીહોતા, તો પકડે બુઝાન...મનવા
સમજ સમજ સમજરે મનવા સમજ થરે નાદાન,
દાસ સતાર કહે સમજાકર, આખર મોત નાદાન...મનવા

કોલેજની કન્યા—

બાળાઓ ભોળી ભરમાશો ના કપટી આ ટોળી
મીઠું વદતા ધીમું હસતા લલચાવે નારી
ડીયર ડીયર કહી ચુંબન કરતા શીખવતા યારી—બાળા.
મોટર લાવે મોજ કરાવે પાયે ન્હાપાણી
પરણીને તરછોડી કરતા જીંદગી ધુળધાણી—બાળા

કબીર ભજન રાગ—આશાવરી.

એક દિન જાનારે આખર મિટ્ટીમાં મીલજાના,
માટ્ટીમેં મીલજાના એક દિન સબકો હૈ જાના;
એ દુનીયા છોડ કર જાના આખર મીટ્ટીમેં મીલજાના—એક
મીટ્ટી પુછે કુંભારસે ભાઇ તું કીયું ગુંદેકા મુજકું,
એક દીન એસા વખત આયગા મેં ગુંદ લુંગી તુજકું—એક
કપડા પુછે દરજીસે તું કીયું બે સીયેગા મુજકું,
કપડા પુછે દરજીસે ભાઇ કીયું બે કોરેગા મુજકું—એક
એક દીન એસા વખત આયગા મે ગાંઠ લઉંગા તુજકું;
એક દીન ગાંઠ લુંગા તુજકું—એક
લકડા પુછે સુથારસે તું કયું બે કોટેગા મુજકું,
તું કીયું બે કોટેગા મુજકું—એક
એક દીન એસા વખત આયગા મેં ફુંક દુંગા તુજકું,
મેં ફુંક દુંગા તુજકું—એક
મિટ્ટા ઓઢના મીટ્ટી બિછાના મીટ્ટીકા કર શી રેના,
કહત કબીરા સુનો ભાઇ સાધુ એહી પદ નીરવાના—એક

કૉલેજની કન્યા—

પૂછું એકજ વાત સુખી દિલને
કદી બોલી દીઠું દુઃખી આ દિલને—પૂછું.
કદી આંસુ તણી કણી એક પડે
છુપા ભેદ કહો તમને ન જડે!—પૂછું૦
અમ અશ્રતણું નવ મૂલ્ય થશે
ભલે રત્ન ઘણા તમ પાસ હશે—પૂછું૦

સતાર ભજનાવળી— કવ્વાલી—ગઝલ

તું દીલબર તો મેં દીલ હું, તું ગુલશન હય તો મેં ગુલ હું
અગર ગુલ્શનકા ગુલ હૈ તું, તો મંયભી તેરા બુલબુલ હું-તું.
અગર તું યાર હે મેરા, તો મંય દીલદાર હું તેરા
અગર તું ચહેરે અનવર હે તો મંયભી જુલ્ફે સુમ્બુલ હું-તું
તું ખુરશીદ હે તો મય જરી, તું દરિયા ઔર મેં ખતરા
અગર તું શીપ હે તો મંયભી, મોતી ઉસમેં બેમુલ હું-તું
અગર તું તેગે મોલા હે, તો મયભી હાથે અહેમદ હું
અગર તું હય શાહીદે કરબલા, તો મયભી દુલદુલ હું-તું
અગર તું નુર હય જાના તો મયભી નુરકા ઘરહું
અગર સતાર હય શયદા તો મય દિવાના બીલકુલ હું-તું

સતાર ભજનાવળી— કવ્વાલી—ગઝલ

રહીમ તું હય કરીમ તું હય, તુંહીને દાનો જહાં બનાઇ
તમામ દુનિયા ઔર દીમે, તેરી છુપી ઔર જાહેર હય
રોશન—રહીમ.

લામકામેં તુંહી છુપા હય, મકાને જાહેર તુંહી હુવા હય
અગર હકીકતમેં તેરી પ્યારે, જીન્હોને પાઇ ઉને છુપાઇ
સમજ સમજ કર હુવે દિવાને, હજારો દાને કરોડ શયાને
રમઝકી બાત બતાતે હેવો જીનકો જેસી સમજમેં આઇ.
—રહીમ

કાબેકી તરફ શેખ જાવે, હિંદુ મંદીરમેં ઘટ બજાવે
રહા હય હર શયમેં નુર તેરા, ખુદાહે તેરી અજબ ખુદાઈ
—રહીમ

કબીર ભજન— રાગ પદ

મન તું રાધા કૃષ્ણ બોલ તેરા ક્યા લગેગા મોલ
દશ પાંચ કોશ નહી ચલતા તેરા હાથ પાઉં નહી હીલતા
તેરે ગાઠશે દામ ન ખુલતા તેરે દીલકી ગુંદી ખોલ—તેરા
મન તો રંગી ઘોડા-ઘોડેકો પાંચ બછેરા
તું કરતા મેરા મેરા કાયટમે કયામે હે તેરા ઘોડેકી બાંગ
મરોડ—તેરા

કર કોલ જગતમે આયા માયા કે સંગ લપટાયા
એ માયા હય જગઠગની તું ઠગની કા સંગ છોડ—તેરા
ગોવીંદ ગોવીંદ ગાઓ પ્યારે ફેર જનમ નહી પાવે
યો કહેવે દાસ કબીરા તું ભવ સાગર કો છોડ—તેરા

કબીર ભજન— રાગ—કીરતન

મુખડા ક્યા દેખો દરપનમે તેરે દયા ધરમ નહી મનમે
—મુખડાં

જેસાં ફુલ રહી ફુલવાડી બાસ રહીત નીજ ફુલમે,
એક દિન એસા હો જાયગા ખાક ઉડેગી તનમે—મુખડાં
ચુંવા ચંદન અબીલ અગરના શાભે ગોરે તનમે
ધન જોબન દો ઘટીકા સાથી છુટ જાવેગા ક્ષણમે;
કૌડી કૌડી માયા જોડી સુરત રહેનીજ ધનમે,
દશ દરવાજા બંધ રહે તો રહે ગઇ સબહી મનમે—મુખડાં
વાસનકી એક નાવ લગાઇ લેચલી જંગલમે,
ધરમી ધરમી પાર ઉતર ગયે પાપી ડુબે જગતમે—મુખડાં
કહેત કબીરા સુનોભાઇ સાધુ એકયા ગલ રહેમનમે—મુખડાં

મીરાંબાઇનું ભજન— રાગ ભેરવ—ભજન

મોહે દેખત આવે હાંસીરે. પાણીમેં મીન પ્યાસીરે—મોહે
બ્રહ્મન હોક પુરાણુ બાંચે તોયે ન મીટે ચોરાસીરે—પાણી
ઘટહીમે ઘટહીમે જમના, ઘટ બિંદ્રાબીન કાશીરે—પાણી
આતમ જ્ઞાની બિના જો કોઇ, ભટકે કોઇ મથુરા કાશીરે—પાણી
બાઈ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ જનમજનમ કેરી
દાસીરે—મોરે

સતાર ભજનાવળી— રાગ ગઝલ.

કભી હીંદુ મુસલમાંકા, રશમ જારી જુદા હોગા,
મગર મહઝબકા કુચ્છ ફરમા, નહિ યકદમ જુદા હોગા.
કરે ક્યાં હીંદુ કાશીકા, બીરાદર દીનકા મકકા,
કભી ગંગા જમુનાસે, નહી ઝમઝમ જુદા હોગા.
સ્વરગકી હીંદુકી મન્નત. મુસલમાંકી બની જીન્નત,
કહે હીંદુ નરક હુથ વહાં, નહિ જહન્નમ જુદા હોગા,
મુસલમાં હિંદુ જો સચ્ચે, સભી હયે હીંદકે બચ્ચે.
રહમદી રામસે બીસ્મીલ, કભી ન રહિમ જુદા હોગા,
પ્રભુકા કોઇલે પહ્લા. પુકારે મસ્જીદ મૌલ્લા.
જુદાઇ ઉમ્રમે ઉસકો, ખુદા માલુમ જુદા હોગા.
રશામકી ચાહે જુદાઇસે બનાહુય દોનુકા જોડા,
કહે હરદમ કસમસે "સતાર" ન હમસેં દમ જુદા હોગા.

બ્રહ્માનંદ— ગઝલ—તાલ ધમાલ

અગર હે પ્રેમ મીલનેકા, તો દુનીયાંસે ક્યું શરમાવે-ટેક
પિતા પ્રહ્લાદકો મારા, નામ હરિકા ન છોડા હૈ

પ્રભુ રક્ષા કરે જીનકી, તો મનમેં કૌન ડર પાવે—અગર-૧
ચલા બનમેં તપસ્યાકો, મના ધ્રુવકો કીયા રાજા
લગન જીસકો લગી પૂર્ણ, ઉસે ફીર કોન અટકાવે—અગર-ર
સભાકે બીચ દ્રૌપદીને, પુકારા નામ મહાદેવકા,
ભરોસા હે જીસે હરિકા, કયોં દૂજેકી શરણ જાવે—અગર-૩
સદા સતસંગમેં જાકર, કરો હરિકા ભજન પ્યારે
વો બ્રહ્માનંદ જાતા હૈ, વકત ફીર હાથ ના આવે અ.—૪

મીરાંબાઇ— રાગ—ગરબો

બલીહારી રસીઆ ગીરધારી સુંદર શ્યામહો તજી અમને
મથુરાના વાસી આવા નવ બનીયેજી
વાંસલડી વાગે વ્હાલા ભણકારા વાગે તે વ્રજવાટ લાગે ખારી
સુંદર શ્યામ હોતજી અમને મથુરાના વાસી આવા નવ
બનીએ હોજી
જમનાનો કાંઠો વ્હાલા ખાવાને દોડોને અકળાવી દે છે
મુને ભારી—સું.
વૃંદાવન કેરી શોભા તમવીણ અમને તો નવ લાગે હુવે
સારી—સું.
ગોવરધન તોળ્યો વ્હાલા ટચળી આગળીને અમપર ઢોળ્યો
ગીરધારી—સું.
મીરાંબાઇ કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણુ શુદ્ધ પ્રભુ લેજો મ્હારી
સુંદર શ્યામ હો તજી અમને મથુરાના વાસી આવા નવ
બનીએજી

સુરદાશ— ભજન—પદ

નાથ કૈસે બંજકો જગ છોડાયો પ્રભુ એહી અચરજ મોહે
આયે–નાથ

ગજ ઓર ગ્રાહ લડત જલભીતર લડત લડત ગજ હાર્યો
જવ ભર સુંઢ રહી જલ ઉપર તબ હરિ નામ પુકાયો–નાથ
સબરીકે બોર સુદામા કે તાંદુલ રૂચી રૂચી ભોગ લગાયો
દુર્યોધનકો મેવો ત્યાગી ભાજી વિદુર ઘેર પાયો–નાથ
પેઠપા વાળ કાળી નાગ નાથીઓ ફણુ પર નૃત્ય કરાયો
ગીરી ગોવરધન કર પરધાર્યો નંદ ઘરલાલ કહાયો—નાથ
અગાસુર માર્યો બગાસુર માર્યો દાવા નળ પાન કરાયો
સ્થંભ ફોડ હરણ્યા કશ્યપ માર્યો નરસંગ નામ ધરાયો–નાથ
અજમલ ગજ ગુણિકા તારી દ્રૌપદીકો ચીર પુરાયો
પયપાન કરત પુત ના મારી કુબજાકો રૂપ બનાયો—નાથ
ખોલ કોટડી ધ્યાદલ ધાયો ગરૂડકો નહી બોલાયો
છુટો નહિ રાધાજીકો કંગન ઓ બલ કયાંરે ગુમાયો–નાથ
જોગી જીનકો ધ્યાન ધરત હે ધ્યાન ધરત નહીં આયો
સુરદાસ પ્રભુ તુમરે મીલનકુજ શોદા કીધે ન ચરાયો—નાથ

કબીર ભજન— રાગ ઝીંઝોટી

પાંડવ કોણ કુમત તોએ લાગી દીનાનાથ જપોરે ભાગી-પાં
જીવોકી વેધ કચુ ધરમ ન કહીએ સધમંકી કહીએ ભાઈ-પાં
અડબડે સુનીવર મીલ કર બૈઠે છઆમે કોણ કસાએ—પાં

ચારોઇ વેદ તુમ જપ જપ જાણ્યો તો કયું કર ઉતરેગા પારરે-પાં
રામકી નામકો મર્મ ન જાણ્યો તો કયું કર ઉતરેગા પારરે-પા.
પઢ પઢ પોથી ભવન જો ભરાયો અંતર ભેટ ન પાયા-પાં
કહેત કબીરા સુનભાઇ સાધુ દુનીઆ ધંધે લગાયા-પાં

ભજનામૃત કબીર ભજન— રાગ ભજન-પદ

બંગલા ખુબ બના મહારાજ જયાંમે નારાયણ બોલે,
ઇસ બંગલેમે દશ દરવાજા બીચ પવનકા થંભા;
આવત જાવત કોઇ ન દેખે એહી બડા અચંબા—બંગલા
ઇસ બંગલેમે બાજા બજે બાંજે સાંજ સબેરી,
તાલ પખાજ ઔર મૃદંગ બાજે રાગ છ તીસે ગાવે-બંગલા
હાડ ચામકી દેહ બનાઇ તામે નાડીકા કોટ
બાજીગરને ખેલ મચાયા રંગ ખુબ ચઢાયા—બંગલા
પાંચ પચીસકે પાતર નાચે મનવા તાલ બજાવે
સુરતકી નુરતકી મૃદંગ બાજે રાગ છતીશે ગાવે—બંગલા

સમ્રાટ હર્ષ— (ઘેલાં જીવન)

જોબનીયાં જીવન ઘેલાંકરે, લોચનીયાં ત્યારે તલસ્યા કરે;
દિલ દરદે ભરે, સૌ દિવાના ફરે—જોબનીયાં

ઘેન આંખે વસેને હસાવ્યા કરે,
નવીન ભાવે એ દિલ, ડોલવ્યા કરે,—જોબનીયાં
વેપારમાં નફો નથી ને કમાણી આવી કરી;
બંગાળમાં આવ્યા પછી તો ભાઇઓ ભારે કરી—જોબનીયાં

ચેતન યુગ— (એક સવાલ)

મોહ ભરેલા જીવન અમારાં ભર્યાં સંસાર વિષે
અમને રૂચે નિત્ય અવનવી મોહકતા શણગાર વિષે—
દેહ સ્વદેશી હૃદય સ્વદેશી તે ઉપર શણગાર વિદેશી
એ શણગારે દેશ ડુબ્યો છે દરિદ્રતાના ભાર વિષે—
અમે સુકોમળ કુમારિકાઓ દેશ ભક્તિની વાતો વસમી
નાને મોઢે મોટી વાતો નવ શોભે વહેવાર વિષે—
દેશ હિન્દ છે વીરાંગનાનો છો સંતાન તમે સહુ તેનાં
કયાં છે હિસ્સો કહો તમારો ભારતના ઉદ્ધાર વિષે—

મનહર બંસી— (રાગ કવાલી.)

ટેર મુરલીકી ઝરા શ્યામ ફીર સુના દેના,
પ્યાસ દર્શનકી લગી હે ઇસે બુઝા દેના;
આઓ ઘનશ્યામ કહાં છુપકે કીધર બૈઠે હો,
કૌનસી કુંજમે રહેતે હો તુમ બતા દેના.
હમ તેરે હોકે, ભી દુનીયાકે ગમો રંજમે હૈં,
પડી હે ભમરમેં નૈયા ઉસે બચા લેના;
ગજકો જલ ખિચસે જયા કર છુડાયા તૈને;
મુજેભી શ્યામ ઝરા આકે તું બચા લેના.
કિશોરીલાલ યેહ મોહન તુમહે પોકાર રહા,
રથી અર્જુનકે ઇસે ભી જરા બચા લેના.

પત્ર પુષ્પ— રાગ-ભેરવી-તાલ-રૂપક।

ચેત કર નર ચેત કર ગફલતમેં સોના છોડદે
જાગ ઉઠ તત્કાલ હરિ—ચરણોંમેં ચિતકો જોડદે

મનુજ તન સંસારમેં મિલતા નહીં હૈબાર બાર
હો સજગલે લાભ ઇસકા નામ પ્રભુકા મત બિસાર
વિષય-મદમેં ચૂર હોકર ક્યોં દિવાના હોરહા
શ્વાસ યે અનમોલ તેરે કયોં વૃથા તૂ ખોરહા
ત્યાગ દે વિષયોંકી આશા કાટ મમતા—પાશકો
ધ્યાન કર હરિકા સદા કર સફલ હર એક શ્વાસકો
વિષય મદકો છોડકર હરિ-પ્રેમ-મદ તૂ પાન કર
હો દિવાના પ્રેમમેં શ્રીરામકા ગુણ-ગાન કર
પરમ પ્રિયતમ હૃદય-ધનકે પ્રેમ-મદમેં ચૂર હો
છકા રહ દિનરાત તૂ આનન્દમેં ભરપૂર હો

અજય ધારઃ— (અંતરની વાત)

આજ સખી અંતરની પુછું એક વાત કહો
મીઠી સંધ્યા કે સખી મીઠડાં પ્રભાત કહો—
બન્ને લાગે મધુર બન્નેથી દુઃખ દુર
એમાંથી કોણ રળીઆત કહો—
સુખીઆને સાંજ ગમે દુઃખીઆ જન દિવસ ગણે
ઘેલાંને કાંઈ ન ગમે શાણાને સર્વ ગમે
વિરહીને સૌ સમાન દિવસ અગર રાત કહો—
હમણાં રાત્રી થશે ને પ્રિતમની પાસ જશું
એવાં ઉત્સાહે નહિ રહે ભાન સાન કશું
સંધ્યા રસરાજ તણી સંજની સાક્ષાત કહો—

મનહર બંસી— (રાગ ગઝલ.)

બંસી વાલે મોહના દર્શન દિખાના તો સહી,
દીલ તરસ્તા હે ઝરા બંસી સુનાના તો સહી.
લબપે બંસીકી લટકહો યમુનાકે તટપે ખડે હો,
ઐસી ઝાકી શ્યામ ફીર મુજકો દીખાના તો સહી.
રાસ ભુમીકી જગે હે મુગટ સરપે ભી રખા હો,
રસ ભરી બંસીકે તાને ફીર બજાના તો સહી.
આઓ જલ્દી શ્યામ સુંદર દેર કયું કરતે હો તુમ,
કુંજમે આકે ઝરા ગીતા સુનાના તો સહિ.
આરજુ હરદમ હમેશાં યેહ કિશોરી લાલકી,
અપને કૂચે કાપતા ગીરધર બતાઓ તો સહી.

મનહર બંસી— (રાગ ધુન ભૈરવી.)

હે કમલ નયન વાલે હૃદય કમલ બનાદો,
ભક્તિકા એક દરીયા દીલમેં મેરે બહાદો.
જીસ ધુનસે બાંસુરીને દીલકો ઉડા લીયા હે.
વોહ લે વોહિ તરાના એક બાર ફીર સુના દો.
દર્શનકે જલ બીના જો બુઝને ન પાય હરગીઝ,
બસ પ્રેમકી વો અગની દીલમે મેરે લગાદો.
હે ઇષ્ટ દેવ તેરે દરકા હું મે ભીખારી,
મુક્તિ કા કોઈ રસ્તા આકર મુજે દીખા દો.
દર્શન બીના કિશોરી ફીરતા હે મારા મારા
અબ દરમ્યાનસે આંસે પરદા અપના જરા હટાદો.

અજય ધારા— (ખોટું અભિમાન)

ચાર દિવસ ચડતી મળી ત્યાં આવ્યું અભિમાન
પાછળ પડતી હોય એ ભુલી ગયો અજ્ઞાન
રે પ્રભુતાના વ્યર્થ ગુમાની

છે પડતી એજ નીશાની મનમાં ધરે ગુમાની
રાજ્ય લોભને કારણ જગવે કલેશ વૃથા અભિમાની–
એક ભૂમીના પુત્ર આપણે વૈર તૃષા આ શાની
અરસ પરસના કલેશ મહીં છે બન્નેને નુકશાની
વેર તૃષા જ્યારે ટળે ત્યારે કલેશ ભુલાય
કે જ્યારે ગુર્જર ભુમિ સૌથી શ્રેષ્ઠ ગણાય
તમે શ્રેષ્ઠ કે અમે શ્રેષ્ઠ એ તકરારો મમતાની
ભારતભૂમી એ તકરારોમાં નિર્બળ થઇ જવાની—

પત્ર—પુષ્પ— રાગ-ખમાજ તાલ-તીનતાલ

ભજન બિનુ નહિં ઉતરે ભવ પારા
ધન દારા સુત માન બડાઇ સુહૃદ કુટુંબ પરિવારા
મેરા મેરા રહુત પુકારત હરિકા નામ વિસારા
ના કોઇ તેરા ના તૂ કિસકા ઝુઠા જાલ પસારા
મૈં ઔર મેરા છાંડ જતનસે હરિ સુમિરન કર પ્યારા
જિસ તનુકો સબ ભાઁતિ સુધારત રાખત સદા સઁવારા
એક દિન લય ચિતા પર રાખે જાર કરે સોઇ છારા
જન્મત મરત બહત અરૂ છીજત પાવે કષ્ટ અપારા
દુખ-સાગરસે તરન ચહે તો ભજ મન સરજન-હારા

ચેતન યુગ—

જીવન મહીં મજા શી સમજે નહીંજ કોઈ
સહુ જીંદગી જીવે છે, જીવનનો સાર ખોઇ
દિલને દીધી રસિકતા, જીવને દીધી જુવાની;
ફુલમાં ભરી સુગંધી શું કામ રસ નીચોઇ?
જ્યાં સ્નેહ એજ સુખ છે, રસ પ્યાર એજ અમૃત!
ત્યાં ત્યાં એમ સફળતા આ જીંદગીની જોઇ.

ચેન યુગ—

જો લાખવાર હોયે તમને ગરજ અમારી
તો આવજો મનાવા આખર લડાઇ હારી:—
સ્ત્રીને ગુલામ ગણતા એ વહી ગયા જમાના
સ્વાતંત્ર્ય યુગ છે આ સૌની સમાનતાઃ—
નહિતો પછી તમારા ગૃહરાજ્યની ખુવારીઃ—
સંસાર છે સ્ત્રીઓથી સ્ત્રીનેજ તુચ્છ માનો
કકકો ખરો તમારો આ તે છે ન્યાય ક્યાંનો
જોશો જરા વિચારી થાશે કદર અમારીઃ—

દેવી હોથલ—

કરે જન સ્વર્ગના વાતો, બતાવો સ્વર્ગ છે તે ક્યાં,
હૃદયના શુદ્ધ પ્રેમી જ્યાં વસે છે સ્વર્ગ સાચુ ત્યાં...
પરસ્પર પાક દીલનાં, પ્રેમીઓ દીદારનાં તરસ્યાં,
ક્ષમાને શાન્તીની જોડી, વસે છે સ્વર્ગ સાચુ ત્યાં...
સદા જ્યાં સ્નેહનાં ઝરણાં, વહે છે કમળ નયનોથી,
સનમએ માનજો નક્કી, વસે છે સ્વર્ગ સાચુ ત્યાં,
હજારો વીઘ્ન જો નડતાં, નથી જે જીગરથી જુદા,
નહિ તે પૃથ્વી પલટાતાં, પલટતાં સ્વર્ગ સાચુ ત્યાં.

પત્ર—પુષ્પ   રાગ-ગારા-તાલ દાદરા

જય દેવ જય દેવ જય દયાળુ દેવા
પરમ-ગુરૂ પરમ-પૂજ્ય પરમ-દેવ દેવા
સબવિધિ તવ ચરણ શરણ આઇ પર્યો દાસા
દીન હીન મતિ-મલીન તદપિ શરણ-આશા
પાતક અપાર કિન્તુ દયાકો ભિખારી
દુખિત જાનિ રાખુ શરણ પાપ-પુંજહારી
અબલોંકે સકળ દોષ ક્ષમા કરહુ સ્વામી
એસો કરૂ જાતેં પુનિ હોં ન કુપથ-ગામી
પાત્ર હોં કુપાત્ર હોં હોં ભલે અનધિકારી
તદપિ હોં તિહારો નાથ ? લેહુ મોહિ ઉબારી
લોક કહત હોં તિહારો મનહૂં કહત સોઇ
કરિય સત્ય સોઇ નાથ ભવ-ભ્રમ સબ ખોઇ
મોરી ઓર જનિ નિહારી દેખિય નિજ તનહી
હઠ કરિ મોહિ રાખિય પ્રભુ સંતત તલ-પનહી
બિનવૌં કહા બારબાર જાનહુ સબ ભેવા
જયતિ જયતિ જય દયાળુ જય દયાળુ દેવા

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર:-કાગઝી મહમુદ એન્ડ મહમદભાઈ
ટાવર રોડ—સુરત.

છાપનાર:-ગોવિન્દજી ડાહ્યાભાઈ નાયક.
શ્રી "અનાવિલ બંધુ" પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ, બરાનપુરી ભાગળ-સુરત.